ФИФІ ФЫМЫГЪЭПУД, ФИ ІЕЙ ФЫМЫГЪЭПЩКІУ

АДЫГЭ ХЕКІЫНЫГЪЭ

АДЫГСКОЕ СЛОВО

КЪБР-м И ПАРЛАМЕНТЫМРЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЭМРЭ Я ГАЗЕТ ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КБР

1924 ГЪЭМ И МЭКЪУАУЭГЪУЭ МАЗЭМ И 1 ПЛАНДЭРЭ КЪЫДОКІ

№156 (21.314) ● 2008 гъэм шыщхьэІум (августым) и 12, гъубж ● Тхьэмахуэм тхуэ къыдокІ ● И уасэр соми 3-щ ● adyghe@mail.ru adyghepsale.ru

Осетие Ипщэм щыщыІэ щытыкІэм топсэлъыхь

КъБР-м и Президент Къанокъуэ Арсен Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и ЩІыналъэ антитеррористическэ комиссэм и эІуцІэ иригъэкІуэкІащ.

Абы щытепсэлъыхьащ Осетие Ипщэм щыщыІэ щытыкІэм ипкъ иткІэ, ди республикэм и жыдагъэ-политикэ къащІэм зэгурымыІуэ къыхэкІыу къыщымыгъэхъуным кІэльыплъым зэрыхуейм.

КъБР-м узыншагъэр хъумэнымкІэ и министр Бицу Вадимрэ курортхэмрэ туризмэмкІэ фондым, УФ-м и МЧС-м КъБР-м щиІэ къудамэм, КъБР-мкІэ МВД-м я лэжьакІуэхэр. Чеченов Ануар Осетие Ищхъэрэм зэрыщыІэм къыхэкІыу, щыщхьэІум и 11-м штабым и зэІуцІэр иригъэкІуэкІащ абы и къуэдзэ, КъБР-м узыншагъэр хъумэнымкІэ и министр Бицу Вадим. Псапэ зыпылъ щІэным техуха Іэхъум щытепсэлъыхьыжьым, унафэр къащІащ. Махуэ тэмэму дыдэхэм Осетие Ипщэм КъБР-м щагъэхьэзыр ерыскъыхэхкІэхэу тонн 44-рэ иратыну: хьэжыгъэ тонни 10, хадэхэкІ консервхэу тонни 5, сэхуран дагъэу тонни 3, хьэлпэ тонни 2, псы птупькІэ мин 16. Абыхэм къадэкІуэу ирагъэшэнущ зэрыжьыщІэ, зэразагъэкабзэ Іэмэпсымэхэу зы тонн. Зэрыдэлэпыкъу къыхахащ КъБР-м и Президентым и резерв фондым.

ИпэІуэкІэ МЧС-м КъБР-м щиІэ къудамэм Осетие Ипщэм ирагъэшащ псы тпупькІэ мини 8-рэ пхъэ жыбгъэр 20-рэ.

КъБР-м нобэ арэущу къокІуэ зи щхьэр къезыхьэжьа сабийхэмрэ балигъхэмрэ (псори зэхэту цІыху 200). Къэбэрдей-Балъкъэрым и автобусхэмкІэ ахэр Налшык къэкІуэну къежьащ, Апатит щыщІэдзэкІри. Налшык и санаторэхэм щІагъэтІысхащ щыщхьэІум и 7-м мыбы къэкІуа цІыхуи 106-рэ. КъБР-мкІэ МВД-м къуру лей зхуех ахэр зыщыпсэу щыпІэхэр хъумэным.

Бицу Вадим и псалъэхэм тепщыхьмэ, республикэм и сымаджэхэм хирург гъэзэлъапІэхэу 435-рэ щыхухахащ уІэгъэ хъуаэ къашэнкІэ хъунухэм папщІэ. Абыхэм сыт и лъэныкъуэкІэ зыщІагъэкъуэн щхьэкІэ Іумпэм къащІ икІи къамылъыта пэтми, Абхъазыр демократие хабзэхэм зегъэужьыным хущІэкъу къаралу эзэфІэуващ.

Дунейм къыщыхьуа политикэ ІуэхугъуэщІэхэм, псалъэм папщІэ, Косовэ къызэралъытам, дэ кІуэ пэтми нэхъ фІэщхъуныгъэшхуэ къытхелъхьэ Абхъазым и щхьэхуитыныгъэр эздащтэныр дунейпсо правэм пыщІауэ зэрыщымытыжьыкІэ икІи ар Лъэпкъ Зэгуэтхэм я Организацэм и унафэм тещІыхьауэ щытын зэрыхуэмеижьымкІэ. Мыр адрей къэралхэм я сэфэн зыхэлъхэм егъэщІылІа хъуащ. Хамэ унафэ къыщІэкІмэщ абхъазхэм захъуэжьэкІфыныкІэ щэсыпІэ щагъуэтынэу. Ар хамэ унафэ зэрыщІэмытыр щхьэльытэмэщ Абхъазым бгъэдэль экономикэ, щэнхабзэ лъэщагъыр нэсу щыпхьэгъэкІыфынкІэ зыгъэІэтыжьыр икІи езым и сэбэп зыхэлъхэм ехьэлІа Іуэху гъори щыхэфІигъэкІыфынур. Куржым къыхэнэжьмэ, Абхъазым епха Іуэхум и унафэ пыухкІа имыгъуэтмэ, ар шынагъуэу щытынущ езы Куржым и мызакъуэу, Кавказ псом дежкІи.

Кавказым и лъэпкъ псори, ипэжьпІэкІэ, хуейщ абхъазыр къэралу кьалытэну. Абы и щыхьэщІ зым хуэдэу зэкъуэувэу Кавказ Ищхъэрэм и лъэпкъхэр Абхъазым и къралыгъуэмрэ щхьэхуитныгъэмрэ къызэрыщхьэщыжьар. Абхъазхэм я гъуэгу адыгэзэ хэлъхьаныщ икІи дяпэкІи хэлэжьыхьынущ къэралым зегъэужьыным. Мис абы кьыхэкІыу Абхъазыр къыумыльытэным кьиІуэ зэрыщымытыжьыкІэ Кавказ Ищхъэрэм и лъэпкъхэм я сэбэп зыхэлъхэр къыпфІэмыІуэхунырщ.

Абхъазым и лъэпкъым хамэ унафэ щэмытыкІэ игъэуІэн хуитныгъэр зыгъегъащІылІа хъуащ. Хамэ унафэ къыщІэкІмэщ абхъазхэм захъуэмэжьыфынкІэ щэсыпІэ щагъуэтынэу. Ар хамэ унафэ зэрыщІэмытыр щхьэльытэмэщ Абхъазым бгъэдэль экономикэ, щэнхабзэ унафэм щІэмыт икІи хуитныныгъэкІэ зэхуэдэ къэралитІу фІэкІа псэуфынукъым. Хамэ унафэ къыщІэкІныным икІи къэрал щхьэхуитэ зиужьыным техуха гупсысэхэр нэгъуэщІым игу кьигъэкІа кьым. Ар щытщ Абхъазым лІэщІыгъуэ къуэдхуэуэ Кавказ псом дежкІи.

Пэнэкъ къэдгъэльэгъуэхэм тещІыхьауэ дэ, Дунейпсо Адыгэ Хасэм и Іуэхугъэхэр гупым хэтхэм, дунейм и къэрал псомэ я пашэхэм захуодгъаэз Абхъазыр хамэ унафэ зэрыщІэмытым техуауэ захуагъэ зыхэль унафэ къыщІэкІ Кавказ Ищхъэрэм и лъэпкъхэм я сэбэп зыхэлъхэр къыпфІэмыІуэхунырщ.

2008 гъэм щыщхьэІум и 9-м ДАХ-м и Іуэхугъэхэр гупым Лазаревскэ поселкэм щригъэжьІуэкІа зэІущІэм щыщащтащ.

Дунейпсо Адыгэ Хасэм и президент
ДЗЭМЫХЬ Къасболэт.

Къэбэрдей-Балъкъэрыр гузэвэгъуэ хэхуахэм ядоІэпыкъу

КъБР-м и Правительствэм и Унафэщ Іым и къуэдзэ Чеченов Ануар и пашэу Къэбэрдей-Балъкъэрым къыщыхэрагъэпэщащ Осетие Ипщэм щыпсэуахэм ядэІэпыкъуныгъэ республикэ штаб. Апхуэдэ унафэ къащІащ ди ныбжьэгъу республикэм къыщыхъуахэм насыпыншагъэу къашар зыхуэдизыр белджылы хьуа иужь. Абы хагъэхьащ узыншагъэр хъумэнымкІэ, лэжьыгъэмрэ зегъэужьынымкІэ, ухуэныгъэмрэ архитектурэмкІэ, мэкъумэш хозяйствэмрэ ерыскъыпхъэхэмкІэ республикэ министерствэхэм, апхуэдэу Медицинэ страховани эмкІэ фондым, УФ-м и МЧС-м КъБР-м щиІэ къудамэм, КъБР-мкІэ МВД-м я лэжьакІуэхэр. Чеченов Ануар Осетие Ищхъэрэм зэрыщыІэм къыхэкІыу, щыщхьэІум и 11-м штабым и зэІущІэр иригъэкІуэкІащ абы и къуэдзэ, КъБР-м узыншагъэр хъумэнымкІэ и министр Бицу Вадим. Псапэ зыпылъ щІэным техуха Іэхъум щытепсэлъыхьыжьым, унафэр къащІащ. Махуэ тэмэму дыдэхэм Осетие Ипщэм КъБР-м щагъэхьэзыр ерыскъыхэхкІэхэу тонн 44-рэ иратыну: хьэжыгъэ тонни 10, хадэхэкІ консервхэу тонни 5, сэхуран дагъэу тонни 3, хьэлпэ тонни 2, псы птупькІэ мин 16. Абыхэм къадэкІуэу ирагъэшэнущ зэрыжьыщІэ, зэразагъэкабзэ Іэмэпсымэхэу зы тонн. Зэрыдэлэпыкъу къыхахащ КъБР-м и Президентым и резерв фондым.

ИпэІуэкІэ МЧС-м КъБР-м щиІэ къудамэм Осетие Ипщэм ирагъэшащ псы тпупькІэ мини 8-рэ пхъэ жыбгъэр 20-рэ.

КъБР-м нобэ арэущу къокІуэ зи щхьэр къезыхьэжьа сабийхэмрэ балигъхэмрэ (псори зэхэту цІыху 200). Къэбэрдей-Балъкъэрым и автобусхэмкІэ ахэр Налшык къэкІуэну къежьащ, Апатит щыщІэдзэкІри. Налшык и санаторэхэм щІагъэтІысхащ щыщхьэІум и 7-м мыбы къэкІуа цІыхуи 106-рэ. КъБР-мкІэ МВД-м къуру лей зхуех ахэр зыщыпсэу щыпІэхэр хъумэным.

Бицу Вадим и псалъэхэм тепщыхьмэ, республикэм и сымаджэхэм хирург гъэзэлъапІэхэу 435-рэ щыхухахащ уІэгъэ хъуаэ къашэнкІэ хъунухэм папщІэ. Абыхэм сыт и лъэныкъуэкІэ зыщІагъэкъуэн щхьэкІэ Іумпэм къащІ икІи къамылъыта пэтми, Абхъазыр демократие хабзэхэм зегъэужьыным хущІэкъу къаралу эзэфІэуващ.

Дунейм къыщыхьуа политикэ ІуэхугъуэщІэхэм, псалъэм папщІэ, Косовэ къызэралъытам, дэ кІуэ пэтми нэхъ фІэщхъуныгъэшхуэ къытхелъхьэ Абхъазым и щхьэхуитныгъэр эздащтэныр дунейпсо правэм пыщІауэ зэрыщымытыжьыкІэ икІи ар Лъэпкъ Зэгуэтхэм я Организацэм и унафэм тещІыхьауэ щытын зэрыхуэмеижьымкІэ. Мыр адрей къэралхэм я сэбэп зыхэлъхэм егъэщІылІа хъуащ. Хамэ унафэ къыщІэкІмэщ абхъазхэм захъуэмэжьыфынкІэ щэсыпІэ щагъуэтынэу. Ар хамэ унафэ зэрыщІэмытыр щхьэльытэмэщ Абхъазым бгъэдэль экономикэ, щэнхабзэ унафэм щІэмыт икІи хуитныныгъэкІэ зэхуэдэ къэралитІу фІэкІа псэуфынукъым. Хамэ унафэ къыщІэкІныным икІи къэрал щхьэхуитэ зиужьыным техуха гупсысэхэр нэгъуэщІым игу кьигъэкІа кьым. Ар щытщ Абхъазым лІэщІыгъуэ къуэдхуэуэ Кавказ псом дежкІи.

Пэнэкъ къэдгъэльэгъуэхэм тещІыхьауэ дэ, Дунейпсо Адыгэ Хасэм и Іуэхугъэхэр гупым хэтхэм, дунейм и къэрал псомэ я пашэхэм захуодгъаэз Абхъазыр хамэ унафэ зэрыщІэмытым техуауэ захуагъэ зыхэль унафэ къыщІэкІ Кавказ Ищхъэрэм и лъэпкъхэм я сэбэп зыхэлъхэр къыпфІэмыІуэхунырщ.

2008 гъэм щыщхьэІум и 9-м ДАХ-м и Іуэхугъэхэр гупым Лазаревскэ поселкэм щригъэжьІуэкІа зэІущІэм щыщащтащ.

Дунейпсо Адыгэ Хасэм и президент
ДЗЭМЫХЬ Къасболэт.

Дунейпсо Адыгэ Хасэм и Іуэхугъэхьэ гупым дунейм и къэралхэмрэ лъэпкъхэмрэ я пашэхэм

Зэрызахуигъазэ

Ильэс минхэр зи тхыдэ абхъазхэм насыпыншагъэ, гугъуехь куэд кьызэранэкІри, XX лІэщІыгъуэм и кІэухым Куржы залымыгъэм и бэлыхьхэри игъэвыну кьыхуихуат, ауэ, а псом ямытащІауэ, лъэпкым хуээфІэкІащ езым и къэралыгъуэ Абхъазыр ихъуэжьыну. Дуней псом кьыгурикІуэ, экономикэ и лъэныкъуэкІэ Іумпэм кьащІ икІи кьамылъыта пэтми, Абхъазыр демократие хабзэхэм зегъэужьыным хущІэкъу къаралу эзэфІэуващ.

Дунейм кьыщыхьуа политикэ ІуэхугъуэщІэхэм, псалъэм папщІэ, Косовэ кьызэралъытам, дэ кІуэ пэтми нэхъ фІэщхъуныгъэшхуэ кьытхелъхьэ Абхъазым и щхьэхуитныгъэр эздащтэныр дунейпсо правэм пыщІауэ зэрыщымытыжьыкІэ икІи ар Лъэпкъ Зэгуэтхэм я Организацэм и унафэм тещІыхьауэ щытын зэрыхуэмеижьымкІэ. Мыр адрей къэралхэм я сэбэп зыхэлъхэм егъэщІылІа хъуащ. Хамэ унафэ кьыщІэкІмэщ абхъазхэм захъуэмэжьыфынкІэ щэсыпІэ щагъуэтынэу. Ар хамэ унафэ зэрыщІэмытыр щхьэльытэмэщ Абхъазым бгъэдэль экономикэ, щэнхабзэ унафэм щІэмыт

АДЫГЭ ПСАЛЪЭ

● Къэрал къулыкъущIапIэхэр

Лэжьыпхъэхэр ягъэнаIуэ

Ди газетым зэрытетащи, шыщхьэIум и 6-м Правительствэм и Унэм щызэхэтащ республикэм и Президентым дек Къэрэшыкъуей Iуэхуэ-мкIэ щыIэ советым и зэIущIэ.

Ар иригъэкIуэкIащ Президент **Кьанокъуэ Арсен** .

Япэ Iуэхугъуэм - Къэбэрдей-Балъкъарым туризмэм зэрызыщыжым-теухуауэ кьыщыпсалъэм, курортхэмрэ туризмэкIэ министр **Фыерэ Руслан** зэпкърыхауэ кьытеувыIащ а IуэнатIэм и уэрэIныгьэ нэхъыщхьэхэр зэрыдлажьэм.

Абы зэрыжиIамкIэ, ди республикэм нобэ зэуфу кIуачIэблэгъэфынущ нэгуэгъэзэжьакIуэ мин 13-м нэблагъэ. НэгъуэщI Iуэхуэкъ кьэкIуаехэр зэмыту, нэгъабэ ди деж щыхьэщIащ щыху мини 11-рэ.

«Къэбэрдей-Балъкъарыр щыныатъэ дахэу, берычэту, дапщэщи щIэщыгъуэу зэрыщытыр хэIуцIыбу зэрыхьуРэ куэд щIащ. Аращ я гур ди дежкIэ кьыщIеIэр. Ар кьыдгурыIуэу нобэ хэжьзауэ дилэжь Къэбэрдей-Балъкъарым и зыужьыныгьэм зэрыщыхьэныгьэ ин щIэ дыдэ хуэзыщIыфыну мы IэнатIэм сыт и лъэныкъуэкIи зегъэужьыным. Гупльитэ нэхьыбэ зыхуэзыщIыр Iуащхьэмахуэ лъапэщ. Ди щIыпIэ дахащэр зрагъэзагъэну дэ кьыгухуокIуэ дуней псом щыщ туристхэр. Псом хуэмыдиз щIымахуэ зэманым ахэр уэру кьыстхуоблагъэ», - кьыгъэлъэгъуащ Фыерэ Руслан.

Министрым кьыдзэрыхигъэщамкIэ, апхуэдизкъэм папщIэ хьэщIэщхэмрэ зыгъэпсэхупIэ базэхэмрэ кьомощIэкI. Метр 1000-2000-кIэ тендакьым ищхьэкIэ щыIэ щIыпIэхэм ахэр щыуэхуэным мыхьэнэщхуэ иIащ. Абыхэм

ЗэфIагъэкIахэр зэхалъхьэж

ныкъуэдыкъуэхэм я бжыгъэм 3080-рэ кьахэхъуащ. Ахэри зыхуэкI хуэгъэзэным идкьащIэу. Абы щIэ.

«2007-2011 гъэхэм Къэбэрдей-Балъкъарым узынщагъэр хъумэным зэрызыщыужьынуIэр» республикэм программэ эхэм щыгъэбеIдькIыщ льготэ зиIэ цIыхухэр хущхьэчэмкIэ щIыпIэншэу кьызэгъэтэщIыным и Iуэхур. Ар гъэзэщIэным ди закъуэ дызэрыпэмыльащыжыр кьэтIыгъэри, УФ-м и Президентым и полномочие дIыкIуэу ЮФО-м щыIэм и Аппаратым кьызэрыддэIэпыкьуну дызэрыщыгугъ Iуэхуэхэр кьыщыхэтлъхьащ», - кьигъэлъэгъуащ министрым.

Унагъуэ дохутырхэм, участкомэ дохутыр-терапевтхэм, участкомэ дохутыр-педиатрхэм, абыхэм ящыгъуэ медсестрахэм хэхауэ зэфIагъэкI лэжьыгъэм пэкIуэгъ я улахуэм зэрыхущIагъуэм и гугъу щищIым, Бицу Вадим кьыхигъэщащ апхуэдизкъэм папщIэ амбулаторэ-поликлиникэ, стационар-поликлиникэ Iуэхущ-апIэхэм пэщ щхьэхуэгъ 493-рэ кьызэрыщызэрагъэпэщащ. Иужьрей илъэситIым кьрыибыдзу узынщагъэр хъумэным и IэнатIэхэм уладхуэр хуэди 2-кIэ, участкомэ медицинэ кьулыкъум пэрытхэм яйр хуэди 3-кIэ хэхъуащ.

Министрым зэрыжиIамкIэ, «Узынщагъэ» лъэпкъ проект пэрытым ипкъ иткIэ 2006-2007 гъэхэм республикэм кьыIэрыхащ сом мелуан 309-рэ мин 64-рэ и уасэ медицинэ диагностикэ Iэмэпсымэ 441-рэ, санитар автотранспорту 112-рэ.

«КъБР-м и Президентым и Администрацием кьэрал кIэлъыплъынигьэмкIэ и Iуэхущапсихологическэ Центрэ» - Iуэхущ-апсихологическэ Центрэ - Iуэхущ-апсихологическэ Центрэ - Iуэхущ-апсихологическэ Центрэ

Щіалэгъуэ

Нобэ Щіалэгъуэалэм и дунейпсо махуэщ

ИУАН Аслъэн:

● Ди псэлъэгъуэхэр

Нэхъыщхьэр уи Іэщіагъэр фіыуэ плъагъунырщ

***Налшык къалэ дэт 2-нэ сымаджэщым и операционнэ блокым и унафэщ, экстренно хирургическэ отделением и 1-тащхэ, медицинэ щіэныгъэхэм я кандидат Иуан Аслъэн и лэжьыгъэм фіыуэ зэрыпхъэщым и хьыбар зэхэ тхат. Абы и лэжьыпІэм дыщыкІуам, дапщэщи хуэдэу, Аслъэн сымаджэхэм яхэтт. Узым къыхигъащІэ щыхуэ уеІэзэнырр, дэтхэнэзэм кІеуэлыр зэхэбгъэкІыныр. абыхэм ельэІащхъэ хущхъуэхэр кІэрыкІуэм тету бубзыхуэр зэрымытынщыр тІъэгъуаущ а махуэм.**

Иуан Аслъэн

- ІОБЭ сызэрылажьэ Іэщіагъэм сызэрыщІыкІуРэ сыщІэхъуэпсу сыкъэкІуэкІуэ кІаУэ жысІэфыну къыщІэкІыкнырщ, - жІэ Аслъэн. - Ауэ 9-нэ классым сыщыпэсам сэ къызэгурыІуат медицинэр къызэрыхэсхынур. ИкІи курыт школыр къэзуха нэужь, чэнджэщ лей хэмыту, Къэбэрдей-Балъкъэр къэрал университетым медицинэмкІэ и факультетым сыщІэтІысхьащ. Ар къэзури, интернатурэм сыкІуащ, иджыпсту сыщыпажьэ сымаджэщращ абы щыгъуэ си щІэныгъэр щыхьэзгъэжьынуращ. ИтІанэ аспирантурэм сыщІэтІысхьэри, 2006 гъэм гуГъуэхь гуэри хэмытІу, кандидат гъэжьигъэр пхызгъэкІаш. 2005 гъэ лъандэрэ хирургыгу солажьэ.

- Аслъэн, дохутыр Іэщіагъэр адрей псомкІэ сбгъапщэ хъуру къыщІэкІынкъым, абы щыхъуи и Іэмыщіэ и нэхъ къызэралъытэм къыхэкІыу...

- Дохутыру ущытын папщІэ нэхъыщхьэр уи Іэщіагъэр фІыуэ пльагъунырщ. Ар уи жэрдэмкІэ къыхэпхамэ, гъэжьыгъэм гукъыдэж пхэлъу уекІуеІэнэщ, сымаджэхэм гуапэу уаІущІэнущ. Сэ къызэрсфІощІымкІэ, мы Іэщіагъэм эмэнуи гуащІэуи уиІэр тебгъэкІуэдэн хуеІщ, уи щхьэ Іуэхум эдыдмыгъэхьэхыу. Зи узынщагъэм къыхигъэзыхьу зыкъыхихуэзыгъэзэ щІыкІэ, мы Іэщіагъэм эмэнуи уеІэзэу щІэбдзамэ, абы и гъащІэмкІэ жэуапльныгъэ зыхьыр уэращ. Дохутырыращ зэпытар сымаджэм и къэкІуэнур, абы и узынщагъэр, уеблэмэ, зэрыжьыпІащи, и гъащІэр абы ельытауэ къыщыщІэкІи куэдрэ къоХуу.

- Дохутырым и пщэ къыдэхуэр зэрымымащІэр гурыІуэгъуэщ, ауэ куэд елъытащ сымаджэм нрахьэлІэ хущхъуэхэмрэ зэрелъэ Іэмэпсымэхэмри. Абыхэмкіэ дауэ къызэгъэпэщащ уищлажьэ сымаджэщыр.

- 2-нэ къалэ сымаджэщым, сэ лэжьын зэрыщыщІэздзэрэ, зыхущыщІэ гуэр щыІэу гу лъыстакъым. Нэгъэсыщу жьыпІэмэ, сымаджэм и къызэгурыІуат медицинэр къызэрыхэсхынур. ИкІи курыт школыр къэзуха нэужь, чэнджэщ лей хэмыту, Къэбэрдей-Балъкъэр къэрал университетым медицинэмкІэ и факультетым сыщІэтІысхьащ. Ар къэзури, интернатурэм сыкІуащ, иджыпсту сыщыпажьэ сымаджэщращ абы щыгъуэ си щІэныгъэр щыхьэзгъэжьынуращ. ИтІанэ аспирантурэм сыщІэтІысхьэри, 2006 гъэм гуГъуэхь гуэри хэмытІу, кандидат гъэжьигъэр пхызгъэкІаш. 2005 гъэ лъандэрэ хирургыгу солажьэ.

- Аслъэн, дохутыр Іэщіагъэр адрей псомкІэ сбгъапщэ хъуру къыщІэкІынкъым, абы щыхъуи и Іэмыщіэ и нэхъ къызэралъытэм къыхэкІыу...

- Дохутыру ущытын папщІэ нэхъыщхьэр уи Іэщіагъэр фІыуэ пльагъунырщ. Ар уи жэрдэмкІэ къыхэпхамэ, гъэжьыгъэм гукъыдэж пхэлъу уекІуеІэнэщ, сымаджэхэм гуапэу уаІущІэнущ. Сэ къызэрсфІощІымкІэ, мы Іэщіагъэм эмэнуи гуащІэуи уиІэр тебгъэкІуэдэн хуеІщ, уи щхьэ Іуэхум эдыдмыгъэхьэхыу. Зи узынщагъэм къыхигъэзыхьу зыкъыхихуэзыгъэзэ щІыкІэ, мы Іэщіагъэм эмэнуи уеІэзэу щІэбдзамэ, абы и гъащІэмкІэ жэуапльныгъэ зыхьыр уэращ. Дохутырращ зэпытар сымаджэм и къэкІуэнур, абы и узынщагъэр, уеблэмэ, зэрыжьыпІащи, и гъащІэр абы ельытауэ къыщыщІэкІи куэдрэ къоХуу.

- Дохутырым и пщэ къыдэхуэр зэрымымащІэр гурыІуэгъуэщ, ауэ куэд елъытащ сымаджэм нрахьэлІэ хущхъуэхэмрэ зэрелъэ Іэмэпсымэхэмри. Абыхэмкіэ дауэ къызэгъэпэщащ уищлажьэ сымаджэщыр.

- Щэ ильэс сымыгъуэ. Ар хуабжьу Іэмалыфіу къыщІэкІащ медицинэм дежкІи. Сыт щхьэкІэ жьыпІэмэ, медицинэ Іэмэпсымэхэр щІэх, дыдэу жьы мэхъу, ахэр ильэсэ 3-4-м зэхъуэкІыныр Іэмал зимыІэщ. Ди къэралым зэхъуэкІыныгъэхэр щыщыІа лъэхъэнэ лъандэрэ къыгъэсэбэп Іэмэпсымэхэр зэтхъуэкІащ, сымаджэхэм Іуэхутхьэбзэ зэрахуэтщІэн Іэмал куэд къыдитащ лъэпкъ проектым.

- Къэрал къафэщІэн сыт хуэдэ гулъытэ хуащІын хуей медицинэм? Фэ сыткІэ къырдэІэпыкъуэ ди республикэм и Іэтащхьэхэр?

- Медицинэр ящэ игъэщыпкъэ унэтІыныгъэхэм зэращыщыр къагуроІуэ ди унафэщІхэм икІи зэрахуэзфІэкІкІэ зыкъытщІагъэкІуэ. Псалъэм кІыдзкІуэу жьыпІэмэ, мы гъэм къаІэ бюджетым сом мелуани 2 тхухихати, хуабжьу дызыхэзныкъуэ операцэ стІолхэр, Іэмэпсымэхэр къэтщэхуащ. ФІыщІэ яхуэфащэщ КъБР-м и Правительствэм, Налшык къалэ администрацэм я лэжьакІуэхэм.

Абы кьыдэкІуэу дохутыр щІэзгъэкъуэн хьэкІэ, я щІэныгъэм хагъэхъуэныкІэ защІэгъэкъуэн хуейщ. Я Іэщіагъэм нэхъыфІу хащыкІыкІ папщІэ, ахэр нэгъуэщІ къэралхэмэ ягъэкІуэ хьунут. Ди республикэм къэгъэззэжу щыІэжьэну кьыдэхьэхьн хуейщ Іэщіагъэлі Іззэ хуАуэ нэгъуэщІ къалэхэм щыІэ ди хэкуэгъэкуэр.

- Аслъэн, уи Іэщіагъэ нэхъыщхьэм кьыдэкІуэу. Налшык къалэ советым и депутату уэрыщыгъэм дыщыгъуазэщ...

- Щэ ильэс щыпІэ щыпсэуэр нэхъыбэ дыдэу зэпызыщІэу кьысщыщхуэр экономикэмрэ щэнхабзэмрэщ, - жІэ Замир. - Дэрэ, адыгэхэм, щэнхабзэр лъэпкъ Іуэрэдзкъ тхуэхъунэу кьыщІэкІынт ди кьэфакІуэ, уэрэджьыкІэкІуэ гупхэр нэгъуэщІ къэралхэм тшэрэ зэкьедгъэгъэпльэгуфу щыгатмэ. Апхуэдэу хэкІыпІэфІ конференцэхэр, тхыдэм, бзэм теухуа зэІущІэхэр, спортымкІэ зэхьэзэхуэхэр зэгъэсу кьызэдгъэпэщу щытатмэ. Кьапщтэмэ, а псори зэщыщІэуу щытын хуейщ икъуфа хьуа лъэпкъыр зы хьужьи папщІэ. Ар дгъэзэкІуэжьныр дэ ди мурадыр.

Ди псори зэрыщІэкІ дыкьызэрытекІар, ди хэкур, тхыдэр зыІуэ зэрыщытыр зыдэпсэу лъэпкъхэм яжь кьызыщІихуа хэхэсхэм кьагурыдгъэІуэныкъуэ, ахэр зэкъуэдгъэзэныкъуэ ди гупсысэм и кьежьапІэр.

ДАЗ-м и фІыгъэкІэ

Ди газетым хьыбар зэрытетащи, иджыблагъэ Налшык щыхьэщІащ Нью-Джерси кьикІа, щІыхь 23-рэ. Апхуэдэ турист гупЫм мы гъэм япэу защІигъэкъуэфащ ДАЗ-м. Ахэр Москва дежь къыщыгъэблагъащ Замир.

- Хуабжьу ягу ирихьащ Налшыки, абы и Іэгъуэблагъэкъри, - жІэ Щыхьэмэ. - Ар зыхэпщІэрт хьэщІэхэр щежьэжми: гухэхъуэм зэщІиІэтэу, гукъыдэжыр я кІуэду кІуэжахэщ. Дэрэ зэрытхуэзфІэкІкІэ, я Іуэгугу нэхъ тынщ, гъэщІэгъуэн зэрыхъуным дыпылъащ. Псом япэрауэ, я хэжжьыр мыра пэтми, ямыщІыку щІыпІэм кІуэну гуитІ-щхьитІ-ти, я кІуэшхэм гуапэ зэращІихъунур яжетІэри, тедгъэгушхуащ. Мейкъуапэ щыІэ турист фирмэ гуэрым зыпытщІэри, тыншу кьэкІуащ. Мейкъуапи, Черкесскэ. Нашхэ щыІащ.

Иджыри, Тхьэм жиІэмэ, я сабийхэр - зыгъэнэсхуакІуэ, зэрыунагъуэу гъэмахуэхэм зыплъыхьакІуэ къэкІуэнымкІэ зашІэдгъэкъуэнщ.

Къыхэгъэщыпхъэу къыщІэкІынщ, бизнесым хэт щІалэхэр КъБР-м и Президент Къанокъуэ Арсен зэрыІуащІар, псалъэмакъ купщІафІи зэрыдгъэкІуэкІар. Къбырчэт Іуэху ящІэну гупыщ зыщІэм КъБР-м и Правительствэр зэрыдэІэпыкъунур, жаз-карал кьиклЫк ди лъэпкъэгъуэхэм сыт щыгъуи гуапэу зэрагъэІущІэнур къажриІащ республикэм и Іэтащхьэм. Президентым зэрызыхуагъэзэ лъэІуэхэм ящыщщ я бынхэр зэрырагъэджэн тхылъхэмкІэ кьадэІэпыкъунри.

Хасэм адыгэбзэ щрагъэдж

«НЬЮ-ДЖЕРСИ щызгъэкІуа иужьрей илъэсыр хуабжьу купщІафІэу щытауэ ямыІэфынущ, - жІэ Замир. - Абы щыІэ Адыгэ Хасэр ИлъэсыкІэ сабийхэр бзэмрэ хабзэмрэ зэгъэсэнымк. Абы куэд щІауэ кьыщыззІуахащ сабий 80-м нэблагъэ щрагъажьэ тхьэмахуэ школ. ЩэнхабзэмкІэ, тхыдэмкІэ, нэгъэщІэхьэнымкІи дерсхэр щрагъэкІуэкІ, кьафэм щыхуагъасэ. Илъэси 4 фІэкІа мыхьу щыкІуэри кьафэм кьышІэ.

Ахэр ягьасэу, си гуусэу абы щыІэзмащ Налшык къалэ, Дзэлыкъуэкъуажэ щыщ пщащэхэр. Адыгэ уэрэдхэр, лъэпкъ Іуэхум ехьэлІа псори едгъашІэрт ди лъэпкъэгъу хэхэсхэм.

Илъэс 60 хуауэ къогъуэгурыкІуэ зи гугъу щІы тхьэмахуэ школыр. Абы нэхъ балигъхэр илъэси 2-кІэ, нэхъ щыкІуэр илъэси 3-4-кІэ щрагъаджэ. Сэ гу зыльыстараци, Америкэм щыпсэу ныбжьыщІэхэм тхыдэр, щэнхабзэр хъарзынэу къалхъуатэ, ауэ бзэм тІэкІу гугъу дохь. Ари тынш дыдэу пхуэгъэзэжкІуэжынут бзэр щхьэхуэу, литературэр щхьэхуэу зэрырагъэджьынырщ, ахэр зэкъуэдгъэзэныкъуэ зэрыщІэн ящыщщ америкэ хасэм и лъэІукІэ КъБР-м Егъэджэныгъэмрэ щІэныгъэмкІэ и министерствэм зыхуэзгъэзэну. Абыхэм я къаркІэ хамэ къэрал щыпсэухэм бзэр зэрызэрагъэщІэн тхыльхэр зэхагъэуватэмэ, ар Америкэм и закъуэтэкъым къыщыкІэсэбэпынур, атІэ адрей къэралхэми щылажьэ хасэхэм щІэгъэкъуэнышхуэ яхуэхъунут».

Чэрим Тамилэ (ДАЗ-м и къудамэу Налшык щыІэм и лэжьакІуэ): Замир зи гугъу ищыкІ и лъэныкъуэкІэ дэ тхуэзэфІэкІыр арати, тырку-адыгэ псалъалъэр Иордан Хасэм инджылыбзэзэкІэ щызэрадзэкІати, дэри ар ди сайтым итлъхьащ. Ауэ псом нэхъыр нэхъыфІыр тхылъхэр къыдгъэкІынырт. Пэжщ, абы мыпсъу мымащІи текІуэдзнущ, ауэ апхуэдэ зыгуэркІэ защІэдмыгъакъуэмэ, адыгагъэри анэдэлъхубзэри ящыгъунщэжынущ. Иджыпстуя ІуРылъ бзэр кьыдэкІуэтей щІэблэм Іуралъхьэжыфынукъым, ар щІэныгъэкІэ щІэгъэбыдауэ щымытмэ.

Дыдейхэм къащъыщІ

- Пэжщ, Америкэм къащІалъхуа, къыщыхъуа щІалэгъуалэр куэдкІэ къащъхьащІ дыдейхэм, - кьыддогуашэ Замир. - Дауэ мыхъуми, ахэр нэхъыбэу зэрыпсалъэр инджылыбзэщІ, зыхэс лъэпкъыми я хабзэхэм щыщ зэкалъхьаци, ауэ хуабжьу сыдиныхэзырти, сыхуэджащ, - кьыддогуашэ ар. - Литературэм пыщІа сыщыхъуакІэ, газетым сыщыпэжьэну си нэ кьыщикІкІэ, а тІур с хуэзэхъыну кьыщІщхуэ. Сэ зэзгъэщІну сыхуейщ щІыхуу зыкъІахэр, афиян зэзыхьэлІэхэр абы езыхуІэр, сфІэгъэщІэгъуэнщ къызэрымыкІуэ щыгтыкІэ ихуа щІыхум и гурыгъу-гурыщІэхэр. Мис ахэр журналист Іэщіагъэр къэзгъэсэбэпурэ къэзгъэпльагъуэну сыхуейт.

Иджыблагъэ рассказ стхащ, абы къыщыгъэпльэгъуар зи акъыл эзтемысу жьыхуаІэ нанэрщ. Ар губгъапІэу къэмыпытэгъэ щхьэкІэ, и щхьэм кьихьэ сыт хуэдэ гупсысэри пэжщ.

ГъэщІегъэунщ ФатІимэ зытепсэльхьыхьыр. Апхуэдэ щІыхуэзэр абы зыкІи кьыжьэхэмыуэ пэтми, я «дунейм» хьыхьэну хуейщ, я псоукІэр зригъэщІэну и хъуэпсапІэщ. Абы игу ящІогъу уэрамэхэм, вокзалхэм нэху кьыщекІ щІыхуэхэм, абыхэм псоупІэ гуэр зэрыхуамыхуэри хуэзгъэзахуэркъым.

ГъащІэм и лъэныкъуэ псори егъэфІэкІуэным щІэхъуэпсс хьыджэбзыр кьеГъэдзыхэ нобэрей щІалэгъуалэм я зэхэтыкІэм. Кьызыхэла лъэпкъым ирипагэ, анэдзелъхуБзэр нэсу зыгъэщэрыуэ ФатІимэ егъэпІейтей адыгэу забжьжу, ауэ я анэдэлъхуБзэр ямыщІэу ди щІалэгъуалэм куэд зэрахэтым.

- Адыгагъэм мыхьэнэ нэхъыбэ етын хуейщ, итІанэщ ар кьыдэкІуэтей щІыбзэм ящыщхьэхьэ. Ар зэрыгъэуІэнырщ. Ар зэрыгъуэзфІэкІынум и щІэхъуэ кьэсхьыфынущ Сэрапьп Мадинэ иди адыгэ фащэхэм я дахагъэр. Абыхэм адыгэ хъыджэбзхэр дахьэхри, адыгагъэри я гум кьыщегъэущ, - жІэ ФатІимэ. Пщащэм и зы усэ тыдодзэ.

КЪЭБАРТ Мирэ.

Сабингъуэ

Сабингъуэм кьыщына гурыщІэхэр - Гьэмахуэ жэщ, Мазэм кьидз бзий фагъуэ.

Щымыпзу пэсщ, Панэ и куэщІ щабэ.

Жьынду джэ макъ, Дадэ жнІэж псысэ, ПкІауэ лъэ макъ, Псэм щыгъагъэ усэ.

Бахъсэныпс уэр, Кьуэм кьыдих жьы кьабзэ, Тутей жьыг кІыр, Тхьэмпэ жьым дохуарэз...

Гьэмахуэ жэщщ, Мазэм кьедз бзий фагъуэ. Щымыпзт пэсщ, Панэ и куэщІ щабэм.

ХигъэщІу гур, Бахъсэныпс мэхъущІэ. Гьэжащ гутейр, КьысфощІ сыкьымыщІэ.

СыщІэсщ тутейм, Зыри зыхъэмыщІэ. Зэманыр гъейщ, Стрихащ гурыщІэр.

ЩІыпсэу

● Ди зэпыщІэныгъэхэр

США-м и адыгэхэм я зэгухьэныгъэ

ЛІЭЩІЫГЪУЭ псокІэ екІуэкІа Урыс-Кавказ зауэм и зэранкІэ адыгэхэр нобэ къэрал куэдым щопсэу. Иужьрей зэманым ахэр адэжь щІынальэм нэхъ тыншу къэкІуэжьыф зэрыхъуам ди зэпыщІэныгъэхэр нэхъ быдэ ящІ. Гъэзгур нэхъ зэІуха зэрыхъуам кьыдэкІуэу, мыхьэнэшхуэ яІэщ компьютер технологиехэм къыдат Іэмалхэмк. Интернетыр къагъэсэбэпри, адыгэ щІалэхэм кьызэІуахащ Дунейпсо Адыгэ Зэкъуэшыныгъэ (ДАЗ) сайтыр. Абы и къызэгъэпэщакІуэр, унафэщІыр ильэс зыбжанэ хьуауэ Америкэм щыпсэу, Налшык къыщыхъуа Шыхъуэ Замирщ.

Замир «Адыгэ псалъэм» и хэщІэщым къыщедгъэблагъам, ДАЗ-м Налшык щиІэ къудамэм щылажьэ Чэрим Тамили и гъусэу къыщыІэхащ.

Замир Налшык къыщалъхуащ, 29-нэ ирыт школым щеджащ. КъБР-мрэ зи гугъу тщІы къэрахьэмрэ зэращыліа зэгурыІуэныгъэм ипкъ иткІэ, епщІанэ класс нэужьым США-м кІуэри, абы 11-нэ классыр къыщиухьыжащ. Къыгъэззэкри, КъБКъУ-м и экономикэ факультетым щеджащ. ИужькІэ, лжьыбгъэ Іуэху зэрихуэну Америкэм кІуащ.

- Сызэрынэсу абы щыпсэу адыгэхэр зэзгъэщІыхуащ, - игу кьегъэкІыж Замир. - ИкІи дыкъэшІыхэкІа лъэпкъым и бзэр, щэнхабзэр хьумэным жьыджру дежьжьу щІэздзащ. Абы и лъэныкъуэкІэ Іуэху пыухьКІа куэд щрагъэкІуэкІ Калифорнием щыІэ Адыгэ Хасэм. Сэ Хасэм кьаклуэ щыкІуэкъым кьэфакІэ езгъащІэрт. Абы кьеклуалІэрт зи ныбжьыр илъэси 10-12 хьу сабийуэ 50 хуэдиз. Налшык фащэхэр щедгъэдри, 2004 гъэм концерти ттауэ щытащ. ИужькІэ дэ дыхэтащ адыгэхэм кьызэрагъэпэщ махуэшхуэ куэдым.

Замир хамэ кьэралхэм щыпсэу адыгэ куэд ИнтернетымкІэ зригъэщІыхуащ икІи зи лъэныкъо гуэ-лъэдэ хуэмІэ щІалэ зыбжанэ зэрыгъэхъури, лъэпкъым сэбэп хуэхьун гуэрхэр кьагупсысу хуежьащ. Апхуэдэ щІыкІэкІэ кьежьа хьуа Іуэхур Мейкъуапэ, Черкесск, Налшык щыщ щІалэгъуалэ кьыдащтащ, КъБР-м щыпсэу я ныбжьэгъухэри щІэгъэкъуэн яхуэхъури, Дурейпсо Адыгэ Зэкъуэшныгъэ сайтыр кьызэІуахащ.

Абы фІэщыгъэщІэ хуэхъуар кьызэрагупсыса щыкІэм дыщыщІэнущІэм, Замир кьыджиІащ щІалэгъуалэм «зэкъуэшныгъэм» мыхьэнэшхуэ иІэу кьызэралытэр; Урыс-сейм, Германием, Англием, Тыркуэм, Иорданием, Сирием, уеблэмэ Австралием щыщ адыгэ щІалэ 20 зэрыгъэхъуауэ елэжьырт а Іуэхуми «дуней псор» кьызэрыкІалъхьэ; ІІакъуэ псори кьызэщІэзыубыдэ «адыгэ» псалъэм нэхъыфІ зэрыщымыІэр.

Сайтым и кьалэн нэхъыщхьэр

- Хамэ щыпІэ щыпсэуэхэр нэхъыбэ дыдэу зэпызыщІэу кьысщыхуэр экономикэмрэ щэнхабзэмрэщ, - жІэ Замир. - Адыгэ щэнхабзэр лъэныкъ гуэрхэрэ щІэныгъэмкІэ щІэныгъэмкІэ щІэныгъэмкІ

Гъунэгъу хьэлыр я нэщэнэу

● Футбол

«Спартак-Налшык» (Налшык) – «Тэрч» (Грозн) – 2:0 (1:0). Налшык. «Спартак» стадион. Шыщхьэ1ум и 10-м. Щыу 9000 еплъащ.

Судьяхэр: Петтай (Петрозаводск), Турбин, Котковский (тІури Мэзкуу щыщ).

«Спартак-Налшык»: Хомич, Ятченкэ, Кисенков, Джудович, Амисулашви-ли, Гогуа (Самсонов, 64), Дзыхьмыщ1, Мэшыкьуэ, Джатэрыв, Фелипе (Бикмаев, 88), Сирадзе (Фрунзе, 71).

«Тэрч»: Гадзюр, Дудник, Романович (Кузнецов, 46), Лопес Жуниор, Воронкин (Адиев, 66), Кулик, Джабраилов (Эссаме, 46), Були, Власов, Сердюков, Карчев.

Топхэр дагьэщащ: Сирадзе, 18 (1:0). Самсоновым, 89 (2:0).

Дагъуэ хуащІащ Лопес Жуниоррэ Фрунзерэ.

«СПАРТАК-Налшыкымрэ» «Тэрчымрэ» лЭщІыгъуэ ныкъуэм нэблэгъауэ зэпщІэтщ. ЩІэх-щІэкыыр ахэр щыз1эхуэзащ етІуанэ, я1э дивизионхэм. Иджы мы гъэм щегъэжьауэ премьер-лигэм щызэ1уощІэ. Командхэр сыт щыгъуи ерыщу зэпэщІэтщ ныкъуэ щІэкІи текІуэнур къэщІэгъуейщ. Апхуэдэу щытащ вэсэпшыхьи.

«Тэрчыр» Налшык къэкІуат Грозный Вячеслав и тренер нэхъыщхьэу зэрагъэуврэ зыми ныкъыфигъэщІэфауэ. Абы щыгъэми «Спартак-Налшыкыр» джэуегъэныгъэ1ущІ (кубок эпэецэр хэббжэмэ – джэугъэцитху) хьуауэ текІуэфатэкъым. Абы зэгъунэгъу республикэхэм я командхэм я зэпэщІэтныгъэр нэхъ хьэлэмэтыжь ищІырт. Хьэлэмэтрати, зэхьэзэхуэм и турнир таблицэми ахэр щызэгъэнэфырт.

Зыдумысыжынщи, щэщэкэзэрыгъащІэр нщІэжырти, «Тэрчым» дэщІыпу къэкІуэнухэр 1уубыдыпІэнщэ хьэнкІэ дыгъзавэрт. Хабзэхьэщхэри абы хуэхьэзырт, арщхьэкІэ, Щэшэным къикІахэр Іэдэбт, ныбжьэгъугъэр яп1ерагъащІт. Абы хуэфащэн нщІэ лъагэ стадионми щІигъуэтащ – цыху минхэм зыжьэу хьэщІэхэр «сэлам алейкум»-кІэ кърагъэблэгъащ, жэуапуи «уалейкум сэлам» псальэхэмкІэ щэщэнэкэ кьаІэдкэжащ. Ар къриохьэлІа псоми я гу ирихьащ икІи «Спартак» стадионым Іэгуауэ иным зыщІэтащ. Диктор Егъуэжь Анзори лъэкІ кыигъэнакьым – «Тэрчри» абы дэщІыну къэкІуэхэр гуапэу кыригъэблэгъащ икІи хьуэхьукІэ захуигъэзащ. Апхуэдэущ гъунэгъугъэр зэрагъэбыдэр! Псальэм кьыдэкІуэу жьитІэнщи, я1э къэкІуэкІыгъуэм мы командхэр Грозныгъ щызэ1уагъати, апхуэдэ дыдэу Къэбэрдей-Балъкъэрым икІахэр ирагъэблэгъащ икІи гуапэу кьаХущІащ. Тfirырах щапхъэ Мэзкуу и «Спартакымрэ» ЦСКА-мрэ дэщІхэм.

ЗэІущІм и гугъу пщІымэ, ар хуабжьу удэзыхьэхт. Зэрыхабзэу, хэгъэрейхэм ебгъэрыкІуэныгъэ лъэпщэмкІэ къыщІадзащ икІи епщыкІуныяпэ дакьикъэм Сирадзе «Тэрчым» и гъэпсыкІэныр, ар щІэзыгъэкІри, бжьыгъэр къызэІуихащ.

Абы налшыкдэхэр машІэу игъэсабыращ икІи хьэщІэхэм топ къыхтудагъэкІыным машІэ дыдэщ и1эжар. Илъэс и пэкІэ ди командм щыджэгуа Сердюковыр 34-нэ дакьикъэмдыщ гъуэм кьеуащ. Хэт ищІэнт джэгур адэкІэ зэрекІуэкІынур, и Іэзагъ лъагэр кьиІэтыжауэ «Спартак-Налшыкым» и гъащІэхэт Хомич абы кьримыгъагъэзатэмэ?!

Загъэпсэуу кьихьэжа и ужькІэ, хэгъэрейхэм я ебгъэрыкІуэныгъэм ерыщу пащащ. Дзыхьмыщ1ым и закъуэ тІэу бжьыгъэр игъэбагъуэфынут, арщхьэкІэ сыт щыгъуи зымащІэ дыдэ хуэрикъужакъым. Хуабжьу жьджэрт я1э дыдэу джэгум и пІэщІэдзэм щегъэжьауэ кьраГъэхьа Фелипе.

Апхуэдэу щыт пэтми, хэгъэрейхэр бэлэрыгъэ хьурт-тэкъым. «Тэрчым» и ебгъэрыкІуэныгъэхэм ящыщ щым метритху-хыкІэ фІэкІа пчыжьыкъу и кьару кьызэрихьэкІэ Були ди гъуэм кьеуащ. Мыбдежми Хомич кьэдзыхакъым!

Джэгур и кІэм нэсыпауэщ текІуэнур хэтми щызэхкІар. 89-нэ дакьикъэм Самсоновыр гъуащхьэхьумэхэм я1эщІэкІри, грознэдэсхэм я гъэм и закъуэу бгъэдыхьащ икІи бжьыгъэр игъэбогъуащ. Ар премьер-лигэм зэрыхэтрэ ди командэм дигъэкІа 80-нэ тощІ!

Арати, джэгукІэ дахэ кьиГъэльагъэгъуэ, «Спартак-Налшыкым» зи чэзу текІуэныгъэр премьер-лигэм кьыщІхьащ. Абы и фІыгъэкІэ ди щІалэхэр турнир таблицэм хэщІыкІыу щыдгъэкІуэтэещ.

Бжьыпэм зыщитхьэбыдащ кьэралым и чемпион «**Зенитыр» 4:1-уэ** хэзыгъэщІа «**Рубиным**». Мыбыи кьыщыхэжаныкІащ «ди ныбжьэгъуэ» судья Лаюшкиныр. Абы джэгум кьыхихуащ командитІми я тренер нэхъыщхьэ1у Адвокатэ Бердыевымрэ, хьэщІэхэм я капитан Тимощук.

Гаджиевыр тренер нэхъыщхьэ хьущІыкъуэм зэрытрагъэкІар «**Сатурным**» щыдджэгухэм я тэм зэрыщІыхьэпар наІуэ щІащ Раменскэм щыдджэгуу **ЦСКА-р 4:0-уэ** кьаІэзэрытІащ. Мэзкуу областым и командэр медалхэм щІэбэныр и пІэкІэ иджы премьер-лигэм кьыхэнэным щІэныкьуэкъунущ.

АдэкІэ щыгъуаз фыхуэтщІынщ адрей командэхэр щэбэтымрэ тхьэмахуэмрэ зэрызэджэгуам кьрикІуахэм: «**Спартак**» (Мэзкуу) – «**Химки**» (Химки) – **1:1**, «**Москва**» (Мэзкуу) – «**Томь**» (Томск) – **2:1**, «**Крылья Советов**» (Самарэ) – «**Локомотив**» (Мэзкуу) – **2:0**, «**Шинник**» (Ярославль) – «**Луч-Энергия**» (Владивосток) – **1:2**, «**Динамо**» (Мэзкуу) – «**Амкар**» (Пермь) – **1:0**.

Иджы «Спартак-Налшыкыр» зэкІэльхьужьу Мэзкуу и командэхэм я1ущІэнущ. Я1эу, щыщхьэ1ум и 16-м, ди щІалэхэр «Динамом» дэджэгунущ.

ЖЫЛАСЭ Заур.

Премьер-лигэм зэхьэзэхуэр зэрыщкІуэКІым и теплъэр

Командэхэр	Дж.	Кь.	З.	ФІ.	Т.	О.
1. «Рубин»	**17**	**9**	**6**	**2**	**24-13**	**33**
2. «Динамо»	**17**	**9**	**4**	**4**	**24-18**	**31**
3. «Амкар»	**17**	**8**	**4**	**5**	**18-12**	**28**
4. «Спартак»	17	7	7	3	29-24	28
5. «Крылья Советов»	17	6	8	3	24-14	26
6. ЦСКА	17	6	7	4	23-15	25
7. «Спартак-Налшык»	**17**	**7**	**3**	**7**	**18-19**	**24**
8. «Локомотив»	16	6	6	4	22-17	24
9. «Зенит»	16	5	7	4	25-20	22
10. «Тэрч»	16	6	3	7	14-20	21
11. «Томь»	17	5	4	8	15-22	19
12. «Москва»	17	4	7	6	17-20	19
13. «Сатурн»	17	4	5	8	15-20	17
14. «Луч-Энергия»	17	3	7	7	13-22	16
15. «Химки»	**17**	**2**	**7**	**8**	**22-36**	**13**
16. «Шинник»	**16**	**2**	**5**	**9**	**16-27**	**11**

Сурэтхэр **ТОЛГУРОВ Камал** *трихащ.*

ЗэІущІэ нэужьым

ГРОЗНЫЙ Вячеслав,
«Тэрчым» и тренер нэхъыщхьэ:

Дгъэджэгунухэр къыдомэщІэкІ

- Тхьэмахуэм кьриубыдэу зэІущІэ гугъэщ едгъэкІуэкІащ. Дауи, ди щІалэхэр ешащ. Псом хуэмыдэу ди лъэр щІихащ къэралым и Кубокыр кьэхьыным папщІэ бэрэжьеИм Мэхъэчкьалэ дыдэ щыщыджэгуам. Абы дыщытекІуами, фэбжь яГуэтри футболистхэр тфІэкІуэдащ. А псом ищІыгъжкІэ ди гъуащхьэтет нэхъыфІ Лико дыгъуаз и лъакъуэр игъэуэсыжащ. Арати, нобэ я1эту щІалэ зыбжанэ дгъэджэгун хуей хьуащ.

- Абыхъм арэзы укъанщІа?

- НтІэ. АдэкІи абыхъм ящыщ зыбжанэ зэгъэгъуэгуэн си мурадщ. Адрейхэр хьужьыхукІэ нэгъэщІ хэкІыпІэ сиІэкъым.

КРАСНОЖАН Юрий, *«Спартак-Налшыкым» и тренер нэхъыщхьэ:*

Зыкъагъэльэгъуэну псоми Іэмал ядот

- Нобэ «Тэрчыр» нэхъ жыдэрауэ кьысщыхьащ. Я1эу кьрагъэхьа абы и футболистхэм зыкъагъэльэгъуэну. Ар ди гъэм и кІыщырт. Дэ топыр щызэІэпытхкІэ щыуагъэ кІуэд тІэщІэжьрт икІи абы и зэранкІэ увыІэгъуэ имыІэу кьэдзыхьэн хуей хьурт.

- Ди командэм зэхьэзэхыныгъэ гуэрхэр щыІэну?

- НтІэ, Мы илъэсыр нухьыхукІэ Кочубей бдджэнду «Анжим» етташ. Сызэрыщыгъуаз эмкІэ, Шумейкэ Украинэм кьокІыжь. КьыщынэмыщІауэ, зэІущІ зыгъэІущ зыхэдгъэхьэну тедухэщи, я уасэхэм теухуауэ дызэпсалъэ.

- Кьэжрыр иужьрей зэІущІхэм ди командэ я1эхьащІэм хэту джэгуакъуэрэкъым. Сыт абы и щхьэусыгъуэр?

- Мыбы узытегъэувыкыын зыри хэлъкъым. Джэгуп1э губгъуэм кьихьэр а сыхьэтым ирихьэлІэу я1эхьащІэхэр. ИдкьыпстукІэ Назир абыхъм ящыщкъым. Зыкъанэльэгъуэн папщІэ Кьэжрым нэгъабги мы гъэми Іэмал еттащ. Назир иужьрей зэІущІхэм щІалэгъуалэм я1эту щІэх-щІэхьуэр топ дегъэкІри, командэ нэхъыщхьэм кьигъэзэжьну Іэмал еттыну кьыщІэкІыщ.

ЗыгъэкІар **МЭЗКУУ Кьанщобийц.**

Гугъут, ауэ удэзыхьэхт

«Спартак-Налшыкымрэ» «Тэрчымрэ» я зэІущІэр нуэ ящІэ, команд1эм я футболист зыбжанэм зазыуэгъаззрэ джэгур къаззрыкІуаям телъгъэпсэльыхьащ.

Джудович Миодраг: «Дызэрыпэлъыдэу, зэІущІэр хьэпэу екІуэкІащ. Зэхьэзэхуэм и я1эпэ Іыхьэм зыгуэрэхэр губгъуэм щытхъугъэльэгъуащ, ауэ етІуанэм хьэщІэхэр ди гъуащхьэм тесащ. Абы и щхьэусыгъуэр очкощІыр зэрызыщІэдмыгъэкІыным ерыщу дызэрыщІэбэнарщ. Дыгъазэрт ди гъуэм топ кьыдагъэкІыу текІуэныгъэр тІэщІагъэкІынкІэ. ЗэрыжаІэу, ди ужькІэ щыт юманд1э хэм фІыуэ дащхьэщІымкІыу хьунукъым.

Иджы кьыкІэльэпкІуэ зэІущІэхэм гупсэхуу зыхуэдгъэхьэзырынущ икІи джэгуГуэ къэс очко нэхьыбэ кьиІэзрыхэтхьынм яужь дитынущ. Ар гъэзэщІэгъуэ1 зэрыхьынурэ кьыдгуроІуэ, сыту жьІпІэмэ мокВадсэхэрщ дызыІущІынур.

Ди командм и гугъу пщІымэ, ар нэхъ лъэщ, нэхъ зэгурыІуэ хьуауэ си гугъэщ. Чемпионатым щыщІидзам футболистхэр гугъу ехьырт, зым и джэгукІэм адрейр щыгъуаззэтэкъыми. Иджы зэсэжащ, футбол губгъуэми, абы имытуи я зэхъущІыкІэхэр хьарзынэщ. Абы сегъэгушхуэ».

Мэшыкьуэ Аслъэн: «Зэ1ущІэр гугъуу щытащ - «Тэрчымрэ» ди командэмрэ сыт щыгъуи я кьару емыблэжу зэдодджэгу. Ноби апхуэдэу щытащ. «Тэрчым» Іэмал зыбэ жанэ иІащ ди гъэр кьищтэну, ауэ Хомич дыкъригъэлащ. Зэ1ущІм и етІуанэ Іыхьэм хьэщІэхэр ежь кьыдэбгъэзэрыкІуащ. Самсоновым етІуанэ топыр зэрыдигъэкІыу, ди Іуэхур нэхъ тынш хьуащ.

Сердюков Сергей: «Зэ1ущІэр гъэщІэгъэнэну зэрекІуэкІам, футболеплъэм ар я1гу зэрырихьам шэч кьытехьэркъым. КомандитІри текІуэныгъэм щІэбэнащ, ауэ налшыкдэхэр нобэ нэхъ лъэщу къыщІэкІащ.

«Спартак-Налшыкым» и гъэм топ дзэгъэкІыну Іэмал сиІащ, ауэ Хомич кьригъэгъэзащ.

Кьыхэзгъэщынщи, фи футболепІэхэр командэм зэрыдзэщІыр хьуэпсэгъэщ. Апхуэдэ зэщІыпІи зэи щыслъэгъуакъым».

Епсэлъар **ХЬЭЩЫКЪУЕЙ Олег.**

Гулытэншэу кьэнакъым

Шыщхьэ1ум и 8-м, Физкультурникым и махуэм пежьэу, Налшык кьаІэ и «Спартак» стадионым Іуэхугъуэ дахэ щекІуэкІащ - спортымкІэ ехьуІЦныгъэ зиІэхэр яГэльэпІащ.

ИДЖЫБЛАГЪЭ «Горянка» газетым кьызэригъэпэщу Іуащхьэмахуэ дэкІа журналист гупми я зэфІэкІым теухуа фІыщІэ псалъи абдеж щыжаІащ, щІыхь тхылъэмрэ саугъэтхэмрэ кьыщратащ.

КЪАНЫКЪУЭ Анфисэ.

● Тхьидэ

Диларам къызыхуэгъанэ!

Цыхубзхэм шахмат и лъэныкъуэкІи акъыл жан зэрахэлым теухуа хьыбархэр кьыхощыж тхыцэм.

ЛАДЬЯПІРИ хагъэкІуадэу мат зэрагъэувым и щапхъэхэм курыт Іыхьэ1ущІыгъуэхэм мымащІэу уащрохьэлІэ. Абыхэм щІэдзапІэ яхуэхьуар «Диларам и матырщ». Мис ар:

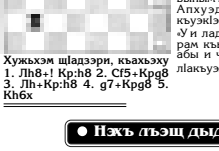

Хужьхэм щІадзэри, кьахьэху 1. Лh8-1 Кр:h8 2. Сf5-Крg8 3. Лh+Кр:h8 4. g7+Крg8 5. Кh6х

Гу зылытапхъэ: а зэманым щыІа хабзэхэм япкъ иткІэ пылыр шым елъэфу щытащ.

Перс (кьэжэр) усакІуэ Фирдоуси-ат Тахинтал и шахмат Іэрытхэм кьыхахыкъ композицІэм зэрыгъэдэ хьыбар кьыдокІуэкІ. ЗэгъэрлакъуэІэш зыкьызыхьыш сыт щыгъуи кьытекІуэрт езым Іэ5эгъкІэ кьефІэкІ и ныкъуэ зэкъуэгъэр. Щымахьуэжым щэсыпІэ ихьащ фІыуэ ильагъу и щхьэгъуэ ДиларамкІэ: аргуэру зэ кьытекІуэмэ, ар иритын хуейт и ныкъуэкъуэгъуэм. Ауэ лІакъуэлІэшым кьехьуІакъым а партиери: мат кьыхуагъэувыным кьэнэжа щыІэтэкъым. Апхуэдэу щыхъуэм лъэныкъуэкІэ щыт Диларам кІиящ: «Ди ныкъуэлІр ет, ауэ Диларам кьызыхуэгъанэ»! Арати, абы и чэнджэщым едаІуэри, лакъуэлІэшыр текІуащ.

БАЛЪКЪ Мухьэмэд.

● Нэхъ тлъэщ дыдэхэр

Александрие Нанэ

Дунейм шахматымкІэ и чемпионкэхэр, щэч хэмылъу, псом нэхърэ нэхъ лъэщщ. Ауэ, хуэфащэми, а щІэр щхьэусыгъуэ зэмылІэужьыгъуэхэм кьыхэкІыу кьэзымыкъыфа гроссмейстер Іэзэ дыдэхэри мащІэкъым: язныныкъуэхэм зэпеуэ нэхъыщхьэм егупуэу зыхуагъэхьэзырыфакъым, адрейхэм тегушхуэныгъэ яхурикъуакъым. Ауэ зэрымашхматисткэ Іэзэ дыдэр къагъэльэгъуащ. Абыхэм ящыщыц куржы гроссмейстер Александрие Нанэ.

1949 ГЪЭМ Поти кьыщалъхуащ. Илъэс 18 зэрыхъу льандэрэ къыщыщІэдзащ хущІокъу дуней псом пашэныгъэр щиубыдыным. Апхуэдэ мурадкІэ 1975 гъэм дунейм и чемпионкэ Гапринддашвили Нонэ, 1981-м а цІэ дыдэр зезыхьэ Чибурданидзэ Мае ядрэжащ, Нэхъ кьэхъуІар Чибурданидзе дригъэкІуэкІа зэ1ущІэрт, ар 8:8-уэ ихащ, ауэ, щыз1эрытемыГъакІуэм, чемпионыгъэр зыІыгъым кьыхуэнэжащ.

Ауэ, шахмат щыгум нэсыным «зы джэду кІапэ» фІэкІа къыхуэзымынэжамэ, Александрие хуэзфІэкІар тельыдджэщ. Ар куэдрэ ефІэкІащ езым хуэрэу дунейм джыпэр щауфыщым щІэбэнхэм: Кушнир Алфэ, Ахмиловская Еленэ, Иоселиани Нонэ, Левитинэ Инэ псоми хуэдэ шахматисткэ лъэщ дыдэхэм.

Тай Михаил абы теухуауэ итхьагъащ: «Джэгукіэм и лъэныкъуэ псоми тельыджэу хуэІэзэ шахматисткэщ». Абы шахмат зэчиишхуэ зэрыбгъэдэлъым щыхьэт тохьуэ Козловская Валентинэ дригъэкІуэкІа партиер (Рио-де-Жанейро, 1979):

1.e4c5 2.Kf3 e6 3. d4 cd 4. K :d4 Kf 6 5. Kc3 d6 6. g4 Kc6 7. g5 Kd7 8.h4 a6 9. Ce3 Ce7 10. f4 Фc7 11. Ch3 Kc5 12. f5 b5 13. a3 K : d4 14. Ф : d4 e5 15. Kd5 Фd8 16. Фc3 Cb7 17. C : c5 C : d5 18. 0-0-0 Cb7 19. f6 20. gf Фc7 21. fe Ф : c5 22. Фf3 Фc4 23. Фf6 C : e4 24. Cd7 + Kp : d7 25. Ф : c4 + Kpc8 26. Фd8 + Крb7 27. Пd7 + , 1 : 0.

ШАЛ Мухьэмэд.

● МафІэсхэр

Умысакъмэ, кьэхъур

МафІэсым зыщыкьхьэмэныжмкІэ хабзэм кьигъэувэрэ уэрэм зэрращІым пхуэмыгъэзэкІуэжьын насыпышІагъэ къроиІуэ. Абы и щыхьэтщ Налшык станок щащІ заводым и ухуэныгъэхэм ящыщ зым кьыщыхьэ1уа мафІэсыр. Хьыбарыр «01»-м кьыдгурыкьыкІыхьэт 18-рэ дакьикъ 46-м. Дакьикьитху дэкІри щІыпІэм нэсащ 19-нэ мафІэсгъэнэкІыпІэт частым и гупыр. Абы нрихьэІуу щызэпкърадгъхьэ цехым и унащхьэм щыщу метр зэбгъуэнатІэ 200-р мафІэм ихьырт. Дыгъэм аужІи кьыщІэу зиубгъуащ, унащхьэм телъ кьэнжалым и лъабжьэр хуабэ ящІыни пащІэ пхъэупасхуэкІэ Іуву яГъэбыдауэ зэрращІам кьыхэкІыу.

МафІэсым зыщыкьхьэмэныжмкІэ хабзэм кьигъэувэрэ уэрэм зэрращІым пхуэмыгъэзэкІуэжьын насыпышІагъэ къроиІуэ. Абы и щыхьэтщ Налшык станок щащІ заводым и ухуэныгъэхэм ящыщ зым кьыщыхьэ1уа мафІэсыр. Хьыбарыр «01»-м кьыдгурыкьыкІыхьэт 18-рэ дакьикъ 46-м. Дакьикьитху дэкІри щІыпІэм нэсащ 19-нэ мафІэсгъэнэкІыпІэт частым и гупыр. Абы нрихьэІуу щызэпкърадгъхьэ цехым и унащхьэм щыщу метр зэбгъуэнатІэ 200-р мафІэм ихьырт. Дыгъэм аужІи кьыщІэу зиубгъуащ, унащхьэм телъ кьэнжалым и лъабжьэр хуабэ ящІыни пащІэ пхъэупасхуэкІэ Іуву яГъэбыдауэ зэрращІам кьыхэкІыу.

ЗэпеУэм хэтыну кьрагъэблагъэ щІэныгъэлІэхэр, ещанІэ нэхъыщхьэхэмрэ курыт аужьрей щІэныгъэлІэхэмрэ я ешащ. Псом хуэмыдэу ди лъэр щІихащ къэралым и Кубокыр кьэхьыным папщІэ бэрэжьеИм Мэхъэчкьалэ дыдэ щыщыджэгуам. Абы дыщытекІуами, фэбжь яГуэтри футболистхэр тфІэкІуэдащ. А псом ищІыгъжкІэ ди гъуащхьэтет нэхъыфІ Лико дыгъуаз и лъакъуэр игъэуэсыжащ. Арати, нобэ я1эту щІалэ зыбжанэ дгъэджэгун хуей хьуащ.

- Абыхъм арэзы укъанщІа?

- НтІэ. АдэкІи абыхъм ящыщ зыбжанэ зэгъэгъуэгуэн си мурадщ. Адрейхэр хьужьыхукІэ нэгъэщІ хэкІыпІэ сиІэкъым.

КРАСНОЖАН Юрий, *«Спартак-Налшыкым» и тренер нэхъыщхьэ:*

Зыкъагъэльэгъуэну псоми Іэмал ядот

- Нобэ «Тэрчыр» нэхъ жыдэрауэ кьысщыхьащ. Я1эу кьрагъэхьа абы и футболистхэм зыкъагъэльэгъуэну. Ар ди гъэм и кІыщырт. Дэ топыр щызэІэпытхкІэ щыуагъэ кІуэд тІэщІэжьрт икІи абы и зэранкІэ увыІэгъуэ имыІэу кьэдзыхьэн хуей хьурт.

- Ди командэм зэхьэзэхыныгъэ гуэрхэр щыІэну?

- НтІэ, Мы илъэсыр нухьыхукІэ Кочубей бдджэнду «Анжим» етташ. Сызэрыщыгъуаз эмкІэ, Шумейкэ Украинэм кьокІыжь. КьыщынэмыщІауэ, зэІущІ зыгъэІущ зыхэдгъэхьэну тедухэщи, я уасэхэм теухуауэ дызэпсалъэ.

- Кьэжрыр иужьрей зэІущІхэм ди командэ я1эхьащІэм хэту джэгуакъуэрэкъым. Сыт абы и щхьэусыгъуэр?

- Мыбы узытегъэувыкыын зыри хэлъкъым. Джэгуп1э губгъуэм кьихьэр а сыхьэтым ирихьэлІэу я1эхьащІэхэр. ИдкьыпстукІэ Назир абыхъм ящыщкъым. Зыкъанэльэгъуэн папщІэ Кьэжрым нэгъабги мы гъэми Іэмал еттащ. Назир иужьрей зэІущІхэм щІалэгъуалэм я1эту щІэх-щІэхьуэр топ дегъэкІри, командэ нэхъыщхьэм кьигъэзэжьну Іэмал еттыну кьыщІэкІыщ.

ЗыгъэкІар **МЭЗКУУ Кьанщобийц.**

Фыхэтыну фыхуеймэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм ЩІалэгъуалэмрэ жылагъуэ зэгухьэныгъэхэмрэ я ІуэхугъэмкІэ и къэралкомитетым хьыбар фегъащІэ «ЩІалэгъуалэмрэ Урысыем граждан жылагъуэ щызэтегъэувэнымрэ» епланэ Урысейпсо щІэныгъэ конференцыр 2008 гъэм жэпуэгъуэм и 9-10-хэм Волгоград къалэм щызэхьэхьунм я1гъэкІуэнухэр къыхэхьным теухуа республикэ зэпеуэ зэрекІуэкІынкІэ.

ЗэпеУэм хэтыну кърагъэблагъэ щІэныгъэлІэхэр, ещанІэ нэхъыщхьэхэмрэ курыт аужьрей щІэныгъэлІэхэмрэ я ешащ. Урысейм граждан жылагъуэ щызэтегъэувэнымрэ» епланэ Урысейпсо щІэныгъэ конференцыр 2008 гъэм жэпуэгъуэм и 9-10-хэм Волгоград къалэм щызэхьэхьунм я1гъэкІуэнухэр къыхэхьным теухуа республикэ зэпеуэ зэрекІуэкІынкІэ.

Республикэ зэпеуэм хэтынухэм 2008 гъэм щыщхьэ1ум и 20-м фІэмыкІыу къагъэхьын хуейщ доклад е статья теплъэ иІэу тха щІэныгъэ лъэкъыгъэ.

Нэхъ зыубгъуауэ зэпеуэр зэрекІуэкІынум фыщыщІэупщІэ щыпсы щыІ адресымкІэ: Налшык къалэ, Пушкин и уэрам, 36. Телефоныр: 42-19-75, 77-83-35, факсыр: 42-34-64.

Музыкэ театрым фрегъэблагъэ

ДИ РЕСПУБЛИКЭМ щыпсэухэмрэ абы щыхьэщІэхуэ пщІэ зыхуэтщІыкІ Къэбэрдей-Балъкъэрым МузыкэмкІэ и къэралтеатрым фрегъэблагъэ Моцарт Вольфганг Амадей и Іэдакъэ къыщІэкІаугъэ дуней псоми щыцІэрыщІэ «Фигаро и фІыэшІэ» комедие оперэм и премьерэм. Ар ягъэзэщІэнущ Урысейм и Къэралакадемическэ Театр Иным, Москва дэт Камернэ музыкэмкІэ къэралтеатрым, «Геликон-опера», «Новая опера», «Русская опера» театрхэм (Москва), оперэ уэрэджыкІэмкІэ Вишневская Галинэ и Центрым я солистхэм.

Премьерэр екІуэкІынущ щыщхьэ1ум и 18-м, сыхьэт 19-м. ФыщІэупщІэ хъунущ мыпхуэдэ телефонхэмкІэ: 77-42-12, 77-42-08.

«Спартак-Налшыкыр» Кубокым щІэбэныжьыркъым

Урысей Федерацэм и Кубокыр къэхьыным теухуа зэпеуэм и кІэух зэхьэзэхуэм и 1/16-нэ Іыхьэм «Спартак-Налшыкыр» Подольск щыІущІащ, щыпІэ «Витязым». Ди жагъуэ зэрыхьущ, хэгъэрейхэм 2:1-уэ ар тфІэхьащ. «Спартак-Налшыкым» и тренер Красножан Юрий Подольск здиша футболистхэм я нэхъыбэр дублым хэтхэмрэ иджыблагъэ къахьыхьа топджэгуэхэмрэ.

А ПЩЫХЬЭЩХЬЭМ губгъуэм кьихьащ Радич, Филатовыр, Ятченкэ, Шэрийр, Балэр (Караушу, 87), Патяк (Бальшэрыр, 67), Бикмаевыр, ДыщэкІыр, Кочубей, Фелипе, Кьэжэрыр (Фрунзе, 58). Клубым и тренер нэхъыщхьэм абыхэм псоми Іэмал яритащ я Іэзагъыр зыхуэдэр яГэльэгъуэну. «Спартак-Налшыкым» щыдджэгуну зэрахуэфащэр нІыеу. Зэ1ущІэм зэрырагъажьэу, командитІми къагъэлъэгъуащ текІуэныгъэм зэрыщІэбэныну икІи ипэ дакьикъэм щыщІыдзауэ ныкъуэкъуэгъуэм и гъэр зэхьэращтэн Іэмалхэр къызэрагъэпэщу хуежьащ. Зэпеуэм и я1э Іыхьэм налшыкдэхэм бжьыгъэр къызэІуихыфыну щытащ, арщхьэкІэ, Іуэхур и кІэм яхунэгъэзакъэщ. Премьер-лигэм щыджэгу «Спартак-Налшыкым» кьыпикІуэтын мурад «Витязым» иІакъым, уеблэмэ ахэри щІэх-щІэхьуэр ди гъэм деж щызэхьэхьуат икІи ди футболистхэр я1эпІейтейр, ауэ я1э Іыхьэр ихъащ лъэныкъуэтІми бжьыгъэр къызэІуамыхьаз.

Топджэгум щІидзэжа иужьи, бжьыгъэр къызэІуамыхьэр дакьикъэ тІощІ хуэдизкІэ джэгуауэ, 65-нэ дакьикъэм хэгъэрейхэм я гъуэм пэгъунэгъуу Фелипе Феликс щрауадащ икІи стандартыр Іэ5эу игъэзэщІащ Бикмаев Марат – 0:1.

Абы и ужьхьэ куэд дэмыкІыу «Витязым» и топджэгу Мязин Андрей тІэу къыхэжанэкІащ икІи и командэр, зэи къэмыхьуауэ, премьер-лигэм щыджэгу клубым тригъэкІуащ.

Апхуэдэ щыкІэкІэ «Спартак-Налшыкыр» Урысей Федерацэм и Кубок зэпеуэм ныкъэкІащ. Премьер-лигэм щыджэгу командхэм ящыщу а пщыхьащхьэм зэ1ущІэхэр зыфІэІахьэхэм яхэтащ Санкт-Петербург и «Зенитыр», Химким и «Химик» командэр, Раменскэм и «Сатурныр», Владивосток и «Луч-Энергиер».

ХЬЭЩЫКЪУЕЙ Олег.

Сыхьэт ныкъуэм къриубыдэу

«Спартак-Налшык» (Налшык) – «Тэрч» (Грозн) – 3:1 (2:0). Щыщхьэ1ум и 9-м. Нарткъалэ. «Химик» стадион. Щыщу 600 еплъащ.

Судьяр Бозий (Налшык).

«Спартак-Налшык»: Радич (Щоджэн, 46), Филатов (Патяк, 46), Васин (Соблыр, 71), ДыщэкІ (Захаров, 60), Балэ, Шэрий, Бальшкъэр, Зрум, Степанов (Караушу, 46), Кьэжэр (Гъубж, 46), Фрунзе (Гъущэкъуэ, 46).

«Тэрч»: Эдилов Риз., Хамидов, Межидов, Дашаев, Уциев Риз., Кацаев, Оздоев (Солтаев, 47), Эдилов Рам. (Ашаханов, 46), Кадыров, Уциев Рам., Цуроев (Тембулатов, 67).

Топхэр дагьэкІащ Фрунзе, 21 (1:0). Кьэжэрым, 33 (2:0). Ашахановым 65 (2:1). Гъущэкъуэм, 67 (3:1).

Дагъуэ хуащІащ Степановым, Эдилов Риз., Хамидовым, Балъкъэрым.

ПЕРМЬ щыІэу бжьыгъэшхуэкІэ - 3:0-у - зэрыкІуэкІуар зэрымыщІэкІэ кьыІэрымыхьуар кьыдэщІэм наІуэ щащІыну хущІэкъуэ, «Спартак-Налшыкым» и щІалэщІэ хэр «Тэрчым» дэджэгун щІадзащ. Ар зэрагъэхьуІэным трагъэкІуэдар сыхьэт ныкъуэщ. А зэманым кьриубыдэу, командэм нэхъыфІым хэту дж эгуну зэрахуэфащэр требуется нэхъыщхьэм ирагъэлъагъуну щІэхьуэпс Фрунзерэ Кьэжэрымрэ топ зырыз хьэщІэхэм худагъэкІащ икІи зэІущІ щІэм кьрикІуэнур гурыІуэгъуэ я1ащ. Фигу къэдгъэкІыжынщи, тхьэмахуэм и пэкІэ мы щІалитІри Пермь кьыщыхьэжаныкІащ.

ЕтІуанэ Іыхьэм льэныкъуэхэр топ зырызкІэ зэхьэужащ икІи 3:1-уэ «Спартак-Налшыкым» и щІалэхэр тэкІуэну зэІущІэр ихащ. Зи чэзу джэгуГуэм и ужькІэ ди щІалэхэр еянэ увыІэм кьыщынащ.

Иджы щыгъуаз фыхэтщІынщ адрей командэхэр иужьу зэрызэджэгуам кьрикІуа

Щ1алэгъуалэ зэпеуэ

бжьыгъэхэм: «**Спартак**» (Мэзкуу) – «**Химки**» (Химки) – **1:2** (мэзкуудэсхэм я топ закьуэр дзэгъгъэкІар Бажу Амирщ), «**Москва**» (Мэзкуу) – «**Томь**» (Томск) – **4:0**, «**Крылья Советов**» (Самарэ) – «**Локомотив**» (Мэзкуу) – **2:2**, «**Шинник**» (Ярославль) - «**Луч-Энергия**» (Владивосток) – **0:0**, «**Сатурн**» (Мэзкуу область) – **ЦСКА** (Мэзкуу) – **2:4**, «**Рубин**» (Кьэзэн) – «**Зенит**» (Санкт-Петербург) – **3:1**, «**Динамо**» (Мэзкуу) – «**Амкар**» (Пермь) – **2:1**.

КЪЭХЪУН Бэч.

Редактор нэхъыщхьэ ХЬЭФІЫЦІЭМухьэмэд

РЕДАКЦЭМ И КОЛЛЕГИЕМ ХЭТХЭР

ЖьэкІэмыхьу Маринэ (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), **Ширдий Маринэ** (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), **Гъурыжь Мадинэ** (жэуап зыхь секретарь), **Жылаев Маритэ, Ныбжьк